

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ของปี พ.ศ. 2562 นับเป็นปีที่ 29 ของการจัดทำวารสาร ซึ่งเกิดจากความร่วมมือระหว่างสมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงภัทรพร อิศรางกูร ณ อยุธยา และศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ชัยเวช นุชประยูร นับเป็นส่วนหนึ่งของความก้าวหน้างานบริการโลหิตของประเทศ ซึ่งมีการพัฒนามาอย่างยาวนาน ในฉบับนี้มีบทบรรณาธิการเรื่อง **เวชศาสตร์การบริการโลหิตในประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน** โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงพิมพ์ล เชี่ยวศิลป์ ผู้จัดการระบบคุณภาพ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย รวบรวมการพัฒนาในงานด้านต่างๆ ของการบริการโลหิตที่เกิดขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2470 จนถึงปัจจุบัน นับว่าเป็นบทความที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่องานบริการโลหิตของประเทศ

สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมี 3 เรื่อง เรื่องแรก คือ **การสร้างเซลล์สายพันธุ์ที่สร้าง anti-E โดยใช้เทคนิค human monoclonal hybridoma** โดย คุณศิริพร พลเสน และคณะ จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ซึ่งประสบความสำเร็จในการสร้างเซลล์สายพันธุ์เพื่อผลิตน้ำยา anti-E ด้วยเทคนิค human monoclonal hybridoma ทำให้สามารถผลิตน้ำยานี้ใช้ได้เองแทนการสั่งซื้อจากต่างประเทศซึ่งมีราคาแพง เรื่องที่สอง คือเรื่อง **Essential composition of blood products: what is different in platelet concentrate and pooled leukocyte poor platelet concentrate?** โดย คุณประพันธ์ กัญภัย และคณะ จากภาควิชาเวชศาสตร์การธนาคารเลือด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้ศึกษาความแตกต่างของส่วนประกอบที่สำคัญของ platelet products สองชนิด คือ PC และ LPPC เพื่อให้แพทย์สามารถนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง และเรื่องที่สอง คือ เรื่อง **Confirmation of HBsAg repeatedly reactive in blood donors at Siriraj Hospital** โดย คุณณัฐวิภา วนายุทธศิลป์ และคณะ จากภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งได้กล่าวถึงความสำคัญ

ของการตรวจยืนยันเมื่อการตรวจกรอง HBsAg ให้ผลบวก เพื่อป้องกันการให้ผู้ป่วยโรคโลหิตจางการบริจาคตลอดไป

นอกจากนี้ ยังมีรายงานผู้ป่วย เรื่อง **หมู่เลือด AB para-Bombay ที่มี anti-H: รายงานผู้ป่วย** โดย แพทย์หญิงสาธิตา ไหลเวชพิทยา และคณะ จากภาควิชาพยาธิวิทยาคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นตัวอย่างการตรวจพบและตรวจยืนยันหมู่เลือดที่พบได้ยากของระบบ ABO ในคนไทย รวมทั้งมีบทความที่ปรึกษา เรื่อง **การทำ viral inactivation และ viral removal ในผลิตภัณฑ์จากพลาสมา** โดย ภาสกรหญิงศิริวรรณ ปิ่นนพมณี จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย และย่อวารสาร เรื่อง **Pathogen inactivation of Dengue virus in red blood cells using a mustaline and glutathione** โดย คุณสุรเชษฐ์ อ่อนแสง และ คุณเจนจิรา อินสว่าง จากภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 9 จังหวัดพิษณุโลก สภากาชาดไทย ซึ่งทั้งสองเรื่องเกี่ยวข้องกับการทำลายเชื้อที่อาจถ่ายทอดจากผู้บริจาคโลหิตไปยังผู้ป่วย

ในโอกาสที่ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ร่วมกับ International Society of Blood Transfusion (ISBT) เป็นเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการ 30th Regional Congress of ISBT (ISBT Bangkok 2019) ระหว่างวันที่ 16-19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ที่ Centara Grand at Central World จึงขอเชิญผู้สนใจเข้าร่วมประชุมและส่งผลงานนำเสนอในการประชุมดังกล่าว

คณะผู้จัดทำวารสารหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านทุกท่านจะได้รับความรู้และประโยชน์จากบทความต่างๆ ในวารสารฉบับนี้ หากมีบทความหรือเรื่องที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่องานบริการโลหิตขอเชิญส่งบทความดังกล่าวมาได้ที่ e-mail: nbcjournal@gmail.com เพื่อเป็นประโยชน์ต่องานบริการโลหิตและผู้ป่วยต่อไป

ศศิธร เพชรจันทร์
บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิตฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 2 ปี 2562 ในฉบับนี้เราได้รับความอนุเคราะห์ บทบรรณาธิการเรื่อง **Endocrinopathies in thalassemia** โดย พ.อ.รศ. นพ. กิตติ ต่อจรัส ได้กล่าวถึง อุบัติการณ์ของภาวะแทรกซ้อนจากเหล็กเกิน ได้แก่ hypogonadism, hypothyroidism, cardiac failure, diabetes osteoporosis และ liver cirrhosis ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้อุบัติการณ์ endocrine complications ได้แก่ ชนิดและความรุนแรงของโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย การได้รับเลือดและยาขับธาตุเหล็ก การติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ในฉบับนี้มีนิพนธ์ต้นฉบับที่น่าสนใจ 2 เรื่อง เรื่องแรกได้แก่เรื่อง **ภาวะพร่องฮอร์โมนในผู้ป่วยโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียสัมพันธ์กับระดับเฟอร์ริตินที่มากกว่า 3,000 ไมโครกรัมต่อลิตร** โดย พญ. ศศิณี ฮันตระกูลและคณะ การวิจัยนี้พบว่าการตรวจความผิดปกติทางฮอร์โมนและต่อมไร้ท่อพบความผิดปกติของภาวะเบาหวานร้อยละ 11.9, ภาวะไทรอยด์ต่ำร้อยละ 7, ภาวะ subclinical hypothyroidism ร้อยละ 23.5 และภาวะ hypogonadism ร้อยละ 34.8 ค่าสูงสุดของ serum ferritin ในอดีตที่มากกว่า 3,000 $\mu\text{g/L}$ เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อการเกิดภาวะดังกล่าว นิพนธ์ต้นฉบับที่สองเรื่อง **การตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของเครื่องตรวจวิเคราะห์ชนิดและปริมาณฮีโมโกลบิน Capillars 2 Flex Piercing สำหรับวินิจฉัยโรคธาลัสซีเมียและฮีโมโกลบินผิดปกติ** โดย เซาวณี วังช่วย และคณะพบว่าเครื่องอัตโนมัติ Capillars 2 Flex Piercing มีความถูกต้อง แม่นยำ และมีประสิทธิภาพ สามารถนำมาใช้ในการตรวจวิเคราะห์ชนิดและปริมาณฮีโมโกลบิน ช่วยวินิจฉัยผู้มีฮีโมโกลบินผิดปกติและฮีโมโกลบินผิดปกติชนิดต่างๆ โดยมีข้อดีคือสามารถแยก HbA₂ และ Hb E ออกจากกันได้และตรวจพบฮีโมโกลบินไม่เสถียรเช่น Hb CS ในปริมาณน้อยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนิพนธ์ต้นฉบับ ยังมีบทความที่น่าสนใจ ได้แก่ **Langerhans cell histiocytosis** โดย พญ. ชาลิณี มนต์เสรินทร์ ในบท

นี้ได้กล่าวถึงโรค Langerhans cell histiocytosis (LCH) เป็นโรคหนึ่งในกลุ่มของ histiocytosis syndrome เป็นโรคที่เกิดจาก clonal proliferation ของ CD1a+/CD207+ myeloid dendritic cell บทความนี้ได้กล่าวถึงรายละเอียดของโรคดังนี้ Biology and pathophysiology, Clinical manifestation, Diagnosis and Staging, รวมถึง การรักษา ในฉบับนี้มีรายงานผู้ป่วย น่าสนใจ ได้แก่เรื่อง **IgG4-related lymphadenitis and pachymeningitis with inflammatory pseudotumor** โดย นพ. ปกป้อง พิริยคุณธร และคณะ เป็นการรายงานผู้ป่วยหญิงสูงอายุ มาด้วยอาการขาไบหน้าด้านซ้าย 4 เดือน ร่วมกับต่อมน้ำเหลืองที่คอด้านขวาโต 12 ปีเคยได้รับการตรวจชิ้นเนื้อจากต่อมน้ำเหลืองหลายครั้ง พบเป็นการอักเสบ MRI brain พบ a thick enhancing dural lesion of the left lateral wall of cavernous sinus and the adjacent medial part of the left middle cranial fossa ผลการทำ left juxtaseal mass biopsy พบ positive IgG staining for plasma cells, positive IgG4 with IgG4 count 50-70 cells/HPF, IgG4+/IgG+ cell ratio 60% ผลการตรวจ serum IgG4: 1,026 mg/dL ผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยโรคเป็น IgG4-related lymphadenitis and pachymeningitis with inflammatory pseudotumor หลังจากทำการผ่าตัด remove left juxtaseal mass และทราบผล biopsy ผู้ป่วยได้รับการรักษาด้วย systemic corticosteroids อาการขาไบหน้าด้านซ้ายดีขึ้นจนเป็นปกติ ขนาดต่อมน้ำเหลืองบริเวณคอด้านขวาลดลง

คณะอนุกรรมการวารสารฯ หวังว่าสมาชิกสมาคมโลหิตวิทยาและผู้สนใจทุกท่าน จะได้ประโยชน์จากวารสารฉบับนี้

จันทร์ภา ศรีสวัสดิ์
บรรณาธิการ